

NOTÍCIES EXTERIORS

Butlletí d'informacions econòmiques internacionals

Núm. 86

17 de maig 2016

SECTORIAL

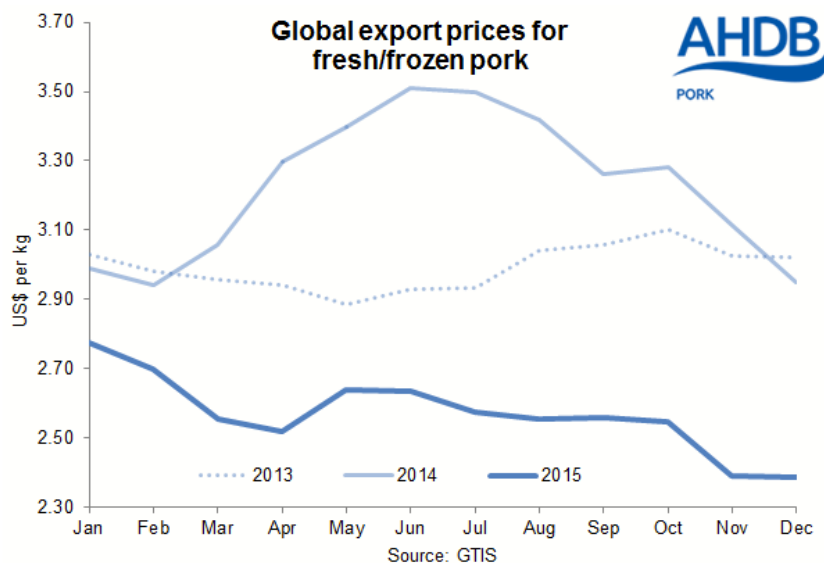
PORC: conjuntura mundial i previsions

Diferents organitzacions i *consultings* han efectuat al llarg del dos darrers mesos les seves anàlisis i previsions amb relació al sector porcí. Fem un petit resum de les principals anàlisis:

AHDB: Aquesta interprofessional anglesa explica com s'ha arribat a una saturació dels mercats mundials. El bloqueig de les importacions russes de porc (agost 2014) a la UE, els EUA i el Canadà va afectar les seves produccions. Fins a mitjan 2014 els preus mundials del porc a l'exportació es van mantenir elevats; la flexió a la baixa dels preus mundials no únicament s'explica per aquest factor sinó que en el cas dels EUA, per problemes sanitaris (PEDV) durant l'any 2014, que es van solucionar posteriorment i van desembocar en l'augment de la producció, en especial durant l'any 2015. En el cas de la UE, el tancament de les fronteres russes i l'etapa anterior de preus alts van afavorir l'excedent de producció, que no s'ha estabilitzat (parcialment) fins a principis de l'any 2016 (recordem, però, que la mateixa Comissió Europea no espera fins a finals d'any una recuperació dels preus en el mercat comunitari).

Rabobank: Pels analistes del Rabobank, el principal problema actualment és equilibrar els mercats mundials. L'inici de l'any 2016 ha estat el despertar de la demanda xinesa. La reestructuració de la producció xinesa ha acabat afectant la seva producció de carn, i malgrat una situació econòmica no tan positiva com temps enrere, l'augment del consum ha derivat tot plegat en un augment de les importacions, del qual s'han beneficiat els països comunitaris (els EUA hi tenen prohibida l'entrada per problemes amb la contaminació amb la ractopamina). S'espera un augment de les exportacions dels principals productors i en especial de la UE i dels EUA, i sobretot amb destinació al continent asiàtic. Aquest excés d'oferta afectarà els preus mundials.

USDA: l'Administració agrària dels EUA ha publicat les seves previsions per a l'any 2016. Considera que la producció mundial el 2016 disminuirà un 1%. Aquesta disminució es concentrarà a la UE i la Xina, ja que la resta de països productors l'augmentaran (especialment els EUA, el Brasil i Rússia), si bé a un nivell inferior al de l'any 2015. No s'espera fins a l'any 2017 la recuperació de la producció autòctona xinesa, i la de Rússia continuarà augmentant però a un ritme més lent. Les expectatives per al Brasil són l'augment de les seves exportacions, afavorides per una moneda dèbil.

AVICULTURA: evolució de la producció avícola de la UE 2000-2014

France AgriMer, organisme dependent de l'Administració francesa, ha publicat [un estudi](#) sobre l'evolució de l'avicultura europea. Aquest estudi presenta una anàlisi de l'evolució del sector de carn d'aus, d'ous i ovoproduccions europees durant el període 2000-2014, en el qual s'han conegut canvis importants i de natura diversa (sanitaris, preferències del consumidor i la crisi econòmica del 2008).

El centre de gravetat de la producció europea s'ha desplaçat cap a Alemanya i s'ha escorat lleugerament cap a països de l'Est com Polònia. Ambdós països han augmentat la producció en el període considerat, i en el cas d'Alemanya s'ha sostingut en explotacions i escorxadors de grandària elevada.

Un altre aspecte és l'augment progressiu i fort dels intercanvis intracomunitaris, amb les següents característiques:

- Internalització moderada però creixent de grups avícoles de determinats països.
- Els indicadors d'aparició d'un mercat comú europeu integrat són més febles en el pollastre que en els ous. La major integració es produeix en algunes regions europees o el conjunt de dos o més EM (especialment en el cas de la integració de la producció entre Bèlgica i Holanda).
- Diferent competitivitat entre el sector de cria i el de transformació o d'ambdós alhora.
- Canvis en la demanda quant a peces consumides, que fan necessari un nou equilibri en l'espejament obtingut de l'au sencera.
- Els mercats exteriors (especialment Àsia i Àfrica), tot i que tenen una importància més marginal en el conjunt de la destinació de la producció, són necessaris per a l'equilibri global del sector.

De manera tangencial també enumera cadascuna de les fortaleses de les grans regions productores. En el cas d'Holanda i Bèlgica, un mercat situat en el cor d'Europa (i del consum) i prop de les grans infraestructures. Dinamarca, amb unes característiques similars al Benelux però amb menor densitat de producció, en fase d'una integració més forta amb la producció dels països nòrdics i amb una estratègia de ser el proveïdor de pollets per engreixar dels països de l'Est amb costos més baixos. Alemanya, amb un creixement elevat d'explotacions i escorxadors i amb una reforma del mercat laboral a partir del 2010. En el cas d'Espanya, l'informe afirma que ha millorat les estructures però que encara està més centrat en el seu mercat interior, i de manera puntual, quan té excedents, envia la seva producció als països més al nord.

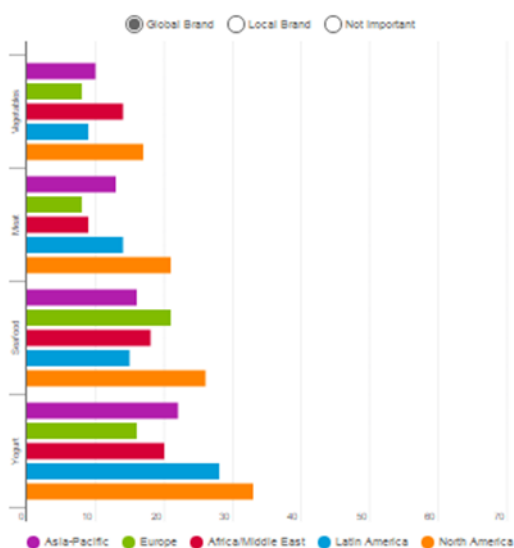

Consum local vs global

Nielsen ha publicat el mes de maig els resultats [d'una enquesta](#) realitzada l'any passat sobre les preferències del consumidor amb relació a productes locals o globals. L'enquesta telefònica es va fer a 61 països i a 30.000 consumidors. I a més de 40 categories d'aliments. L'estudi conclou que el país d'origen del producte és tan important o més que altres criteris de compra, com el preu o la qualitat (75% dels consumidors mundials). L'origen de la marca potser és un factor important de diferenciació entre les marques, però varia segons el producte i el país enquestat. A escala mundial es prefereixen, per aquest ordre de productes, les marques locals: verdures, carn, fruita, peix i marisc i iogurt. Aquesta preferència és majoritària a totes les grans regions del món, excepte el cas de Nord-amèrica, que té una menor tendència a la preferència de productes locals peribles com el iogurt.

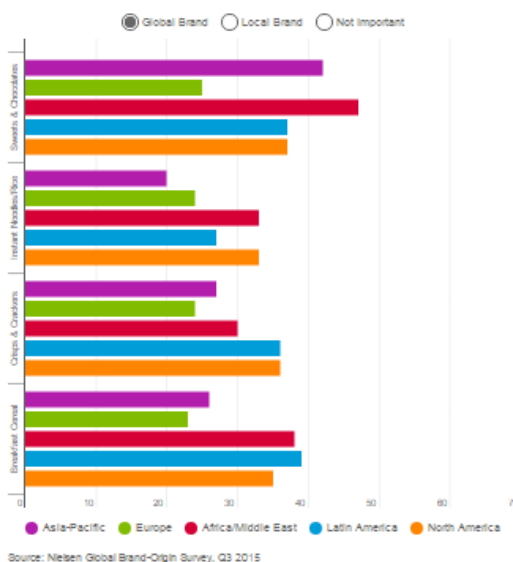
SPOTLIGHT ON: FRESH FOODS

Brand-origin preference among respondents who say they buy the category

SPOTLIGHT ON: PACKAGED FOODS

Brand-origin preference among respondents who say they buy the category

Source: Nielsen Global Brand-Origin Survey, Q3 2015

La preferència per marques locals s'observa de manera més moderada en els productes envasats. En aquest cas la predilecció pels productes locals està lligada a sabors més propers.

En el cas [d'Espanya](#), com a gairebé tota la resta de països analitzats, es valora en primer lloc el preu i a continuació la qualitat. Per un 50% dels espanyols, és més valorat el producte local en els aliments peribles com la fruita i verdures, la carn, la llet, les conserves vegetals i el marisc. En la cosmètica, l'alcohol o productes per a afaitar i les begudes refrescants es valora menys la marca local

HORITZONTAL

FAO: l'índex de preus dels aliments d'abril 2016

L'índex dels preus dels aliments del [mes d'abril](#) va augmentar un 0,7% amb relació al mes anterior, però continuen essent un 10% inferiors als de fa un any i un 33% inferiors a la mitjana de l'any 2011, quan van assolir el nivell màxim.

Aquest augment no és uniforme, ja que els diferents subíndexs s'han comportat de manera diferent. En el cas dels olis vegetals, que presenten l'increment més elevat (+4,1%), és conseqüència principalment de les expectatives a la baixa de la producció d'oli de palma per a l'any 2016. El subíndex dels cereals augmenta un 1,5% a causa principalment de les expectatives a l'alça del preu del blat de moro. En el cas de l'índex de la carn, augmenta moderadament un 0,8%, per l'escassetat de l'oferta interna nord-americana de carn de boví i de l'augment de la seva demanda, que va afavorir els preus a l'exportació dels proveïdors australians.

Dels subsectors que han disminuït el seu índex, destaca el de productes lactis (-2,2%), i per productes ha afectat especialment la mantega i el formatge. Els excedents mundials, l'augment dels estocs i una dèbil demanda expliquen aquesta situació.

TTIP: augmenten els posicionaments a favor d'un acord equilibrat

Al llarg dels dos darrers mesos i coincidint amb una nova ronda de negociacions i la filtració de documents per part de Greenpeace, el posicionament es situa especialment en contra (si més no en manifestacions) a països com França o Alemanya (on, segons una darrera enquesta, un 70% dels enquestats estarien en contra de l'acord malgrat que teòricament seria un dels EM més positivament afectats pel que fa a les grans corporacions). A Espanya, el sector agrari espanyol ha trencat el posicionament uniforme a favor de l'acord. Sectors com la fruita, l'oli o els vins, on teòricament (i sense conèixer la denominada "lletra petita") tindria un impacte positiu, fan tímidament manifestacions a favor del tancament de l'acord.

La 13ª Ronda de negociacions bilaterals entre la UE i els EUA va tenir lloc a Nova York del 23 al 29 d'abril del 2016. [Els resultats](#) no van ser espectaculars. La denominada cooperació i bones pràctiques reguladores van ser el centre de les negociacions i ho continuaran essent a la propera ronda. S'hi van afegir nous capítols com el desenvolupament sostenible, que inclou la mà d'obra i el medi ambient. També es van tornar a negociar les ofertes mútues amb relació als aranzels, sense incloure un 3% dels productes denominats sensibles.

Amb posterioritat, a principis del mes de maig, Greenpeace filtrava [documents](#) de la negociació amb relació al posicionament dels EUA en cooperació reguladora i l'organització declarava que aquests posicionament no respectava el "principi de precaució" inherent a la legislació comunitària. Van ser necessàries diverses declaracions tant del mateix negociador per part de la UE com de la comissària que té assignada la competència, en el sentit que s'havien mal interpretat els documents filtrats davant el clam dels consumidors. Segons aquestes declaracions, la UE no rebaixaria els seus estàndards de seguretat alimentària.

També, i en el sector concret agrari, el COPA-Cogeca manifestava en un comunicat específic a principis del mes de maig que desitjaven que els acords en el sector boví fossin equilibrats. Aquest sector consideren que s'hauria d'incloure dintre de l'apartat de productes sensibles.

També l'organització ecologista Friends of the Earth Europe ha publicat recentment un [estudi](#) (*Els riscos per a l'agricultura europea del TTIP amb [versió resumida en castellà](#)*), on es detallen els efectes sobre l'impacte de l'acord en els sectors agraris europeus. En concret serien els

sectors ramaders (boví, porc, pollastres i ous) i les DO. L'estudi és un resum d'altres estudis publicats.

Segons l'estudi, els grans guanyadors de l'acord Transatlàntic serien les grans corporacions agroalimentàries i les explotacions industrials nord-americanes, que tenen elevades economies d'escala i menors costos de producció. L'eliminació de restriccions al comerç bilateral significarà un augment de les importacions comunitàries i un impacte negatiu per a alguns sectors agrícoles de la UE. En paral·lel, l'acord significaria un impacte negatiu per a les zones rurals i els consumidors. Els impactes positius quedaran restringits a un nombre limitat de productes com el formatge, i sempre que els acords sobre mesures no aranzelàries ho permetin; els productes amb DO que sovint s'assenyalen com a beneficiaris de l'acord, segons l'estudi, quedarien restringits a alguns productes de qualitat (formatge, xampany i whisky) i de tres EM (França, Itàlia i el Regne Unit).

S'està generant, doncs, i en especial al sector agrari, un posicionament com a mínim prudent a una signatura ràpida i desequilibrada, tot i que les declaracions institucionals d'alguns alts mandataris tant europeus (Angela Merkel) com americans (Barack Obama) vulguin accelerar els tràmits. El panorama polític agitat d'ambdues potències no fa preveure una signatura ràpida, els desacords encara són grans i l'acord posteriorment ha de ser ratificat per moltes instàncies.

<http://agricola-cafe.chil.me/category/aromattip2>

Mercosur: restabliment de les negociacions amb la UE

Tal com va anunciar el 8 d'abril, aquest mes de maig la Comissió Europea reprenia les negociacions entre Mercosur i la UE per tal d'arribar a un acord. Unes negociacions que es van iniciar l'any 2004 i que van ser aparcaades l'any 2010. L'especial sensibilitat sobre aquest tema tant del Consell, com del Parlament Europeu i dels representants de les organitzacions (COPA-Cogeca) ha fet que l'oferta de rebaixes aranzelàries per part de la Comissió no hagi incorporat productes com la carn de boví i l'etanol.

Segons informacions no oficials, la proposta de la Comissió abastaria productes com la carn de pollastre i gall dindi, carn de porc, productes lactis, carn d'oví i cereals-gra. El COPA-Cogeca ha alertat que el volum importat d'aquesta zona ja és important (procedència del 86% de les importacions de boví i el 70% de les d'aviram) i l'impacte derivat podria ser negatiu pel no-compliment estricte de les normes de benestar europeu o per la variabilitat del tipus de canvi de les seves monedes.

La no-inclusió de productes com la carn de boví està relacionada amb l'oposició frontal a fer concessions per part de França i Irlanda i també pels informes (no públics) que té la Comissió i que preveuen un impacte important per a aquest tipus de producte (s'estima que l'any 2020 es reduiria la producció comunitària en 150.000 tones anuals, amb una disminució del 8% del preu).

http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2016/may/tradoc_154559.pdf

<http://www.euractiv.com/section/agriculture-food/news/mercosur-trade-deal-to-cost-eu-farmers-billions-study/>

Canadà: compensació als productors lactis per l'acord amb la UE

El Govern canadenc ha promès que compensarà el seu sector lacti (productors i industrials) de les pèrdues derivades de l'acord amb la UE (pendent de ratificar pel Consell i el Parlament Europeu i darrerament amb problemes pel vet a la signatura de Romania i Bulgària). Les negociacions van finalitzar el desembre del 2015 i els acords en el sector lacti permetrien l'exportació de 17.700 tones addicionals des de la UE al Canadà de formatge sense aranzels (al sisè any de ratificat l'acord). Aquesta quantitat representa un 2% del consum canadenc de formatges, però el Canadà té un sistema de control de l'oferta intern/extern important, la indústria

està localitzada en el territori més poblat i els productors de llet tenen molt pes polític. Aquests podrien ser factors suficients per compensar financerament el sector.

<http://www.euractiv.com/section/trade-society/news/canada-to-compensate-dairy-farmers-for-europe-trade-deal/>

OCDE: reptes del sector agroalimentari

A principis del mes d'abril es van reunir a París representants i ministres de 45 països per discutir els reptes del sector agroalimentari mundial, enfortir la cooperació global i reflexionar sobre la contribució del sistema agroalimentari a la prosperitat de les seves economies i la possible reorientació de les polítiques envers un creixement sostenible de la productivitat del sistema alimentari mundial. L'anterior reunió va tenir lloc l'any 2010 amb un context agrari i mundial diferent (volatilitat de preus).

Els reptes són, d'una banda, alimentari (amb el creixement de la demanda) i, per tant, la seguretat alimentària, però també mediambiental i social. S'espera un creixement de la demanda mundial en els propers anys del 35%. El potencial per augmentar la producció (productivitat i tecnologia) global és important, però a la vegada la resposta ha de venir també d'aturar el malbaratament d'aliments (s'estima que en un 30%). Amb relació als reptes derivats del canvi climàtic, l'agricultura no només pot ser un problema sinó també una solució.

La reunió va finalitzar amb una [declaració comuna](#) on es manifesta la voluntat que les polítiques han de promoure a la vegada la resistència, la productivitat i la sostenibilitat del sector agroalimentari i de les comunitats rurals. Per a l'assoliment d'aquest objectiu serà necessària la cooperació internacional.

<http://www.oecd.org/fr/agriculture/ministerielle/>

COMUNITARI

Crisi de mercats agraris comunitaris

Els consells de ministres d'Agricultura de la UE han introduït aquest punt en l'ordre del dia durant els tres darrers mesos (març, abril i maig). Una crisi que es va intentar apaivagar ja l'any 2015 (Consell extraordinari del mes de setembre) i que encara no ha retrocedit.

La Comissió declara que la crisi afecta tres sectors principalment: el lacti, el porcí i la fruita i hortalisses. Tres sectors que tenen un punt en comú desencadenant de la crisi, encara que en dos d'ells (lacti i porc) és més tangencial. L'embargament rus l'agost del 2015 a les exportacions comunitàries va impactar negativament a tots tres sectors. Ara bé, en el cas del lacti la desaparició de les quotes el 31 de març del 2015, coincidint amb un mercat mundial i europeu saturat, ha estat l'element central de la crisi. En el cas del porc, els problemes sanitaris en alguns EM europeus i un cicle de preus a la baixa per un excedent d'oferta anterior també han estat determinants. En el cas de la fruita, el vet rus ha estat un element més important, tot i que l'oferta excedentària en alguns casos ha coadjuvat a la situació final. En tot cas, el sector més problemàtic en l'àmbit comunitari continua essent el lacti, i les expectatives a pesar de les mesures específiques endegades, no el treuen de la depressió i no s'espera que aquesta desaparegui fins l'any que ve.

Així doncs, a banda de l'aportació extraordinària financera de la UE per eixugar la crisi de 420 milions d'euros l'any 2015 (dels quals en van correspondre a Espanya 25,5), el Consell de Ministres d'Agricultura del mes de març encetava unes noves mesures que en alguns casos ja s'han publicat durant l'abril. En el sector lacti, s'aprova un **reducció voluntària** de la producció i un increment de l'emmagatzematge privat (mantega i LDP); en el sector porcí s'obriria (sense data encara per no activar accions especulatives) un nou emmagatzematge privat en els propers mesos, i en el de fruita i hortalisses també es posarien en marxa mesures de retirada de productes (que la Comissió ja ha anunciat que no serien tan generoses com les de l'any passat). Per a tots els sectors en crisi, s'obrien mesures de promoció i també s'estan flexibilitzant les possibles mesures d'ajuts d'Estat i també la viabilitat d'augmentar el màxim d'ajuts *de minimis*.

Alguns diputats europeus (*Martin Häusling*) ja han declarat que aquest paquet no solucionarà la crisi, que l'embargament rus no és l'origen de la crisi sinó un "catalitzador", que la reducció voluntària de la producció lletera sense incentius no té futur o que el finançament utilitzat per a la promoció i l'emmagatzematge s'hauria utilitzat millor per disminuir la producció.

D'altra banda, la sol·licitud d'alguns EM d'un major finançament comunitari ha estat descartada per la Comissió ja que no hi ha estalvis pressupostaris. També ha assenyalat que els fons addicionals posats a disposició dels EM encara no han estat consumits o, com a mínim, no s'ha justificat davant de la Comissió. Amb relació al suport financer dels EM en els sectors en crisi, considera que no tots els EM han utilitzat adequadament alguns instruments al seu abast per donar liquiditat als agricultors (préstecs o garanties per falta de líquid).

<http://www.consilium.europa.eu/en/meetings/agrifish/2016/03/14/>

<http://www.consilium.europa.eu/es/meetings/agrifish/2016/04/11-12/>

<http://ec.europa.eu/transparency/regdoc/rep/1/2016/ES/1-2016-208-ES-F1-1.PDF>

<http://ec.europa.eu/transparency/regdoc/rep/3/2016/ES/3-2016-2122-ES-F1-1.PDF>

<http://www.euractiv.com/section/agriculture-food/interview/agricultural-crisis-global-markets-are-not-the-future/>

<http://www.euractiv.com/section/agriculture-food/news/meps-tell-hogan-aid-package-not-working-to-tackle-farming-crisis/>

Agrocarburants: es prepara una nova revisió de la política comunitària a partir de l'any 2020

La Comissió Europea, amb posterioritat a la consulta pública sobre la Directiva d'energies renovables durant el període 2020-2030, ha fet públic un estudi encarregat a tres consultores sobre [*l'Impacte del canvi indirecte de l'ús de la terra pel consum d'agrocarburants a la UE*](#) basat en el model denominat GLOBIUM (*Global Biosphere Management Model*). L'estudi conclou que les emissions dels agrocarburants, incloent l'efecte denominat ILUC (canvi indirecte de l'ús de la terra), són diferents segons el tipus d'agrocarburants. Les derivades de l'etanol tenen un impacte menys negatiu (tant pel que fa a emissions com les derivades de l'ILUC) que les derivades del biodièsel. Alguns [experts](#) suggereixen que aquesta no-distinció per part dels estudis propis de la Comissió ha motivat les controvèrsies actuals i les futures innecessàries.

Segons l'ONG [Transport & Environment \(T&E\)](#) i tenint en compte aquest estudi, les emissions de gasos d'efecte hivernacle derivades d'alguns conreus utilitzats per produir agrocarburants per al transport, l'any 2020 seran un 4% superiors a les emissions derivades dels combustibles fòssils. En concret, aquests conreus dedicats a produir agrocarburants serien els de soja, els de palma, d'ordi, de colza i de gira-sol. En especial els conreus de palma, que tripliquen les emissions de carburants convencionals. Els agrocarburants provinents del blat de moro i de la canya i remolatxa sucrera i tots aquells no alimentaris de segona generació emeten menys gasos que els carburants convencionals, especialment els segons (segons generació), associats a plantacions de cicle curt.

https://www.transportenvironment.org/sites/te/files/publications/2016_04_TE_Globiom_paper_FINAL.pdf

La indústria europea productora d'agrocarburants va celebrar un [seminari a Baviera](#), on va rebutjar els plantejaments en contra del que va denominar un canvi de política envers aquest tema de la Comissió, més populista. Considera que la indústria necessita certesa legislativa per invertir en agrocarburants de segona generació. També consideren que els agrocarburants són una alternativa al dièsel en el transport en carretera (és més difícil l'energia elèctrica) i que s'ha d'utilitzar qualsevol tipus d'energia sostenible (elèctrica, agrocarburants convencionals o avançats).

La Comissió té previst publicar una nova Comunicació amb relació a les energies renovables aquest estiu.

<http://www.euractiv.com/section/energy/news/late-publication-of-biofuels-study-raises-questions/>
https://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/documents/Final%20Report_GLOBIOM_publication.pdf
https://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/documents/Final%20Report_GLOBIOM_publication.pdf
http://www.euractiv.com/section/transport/news/industry-lashes-out-at-populist-eu-biofuels-policy/?nl_ref=12882210